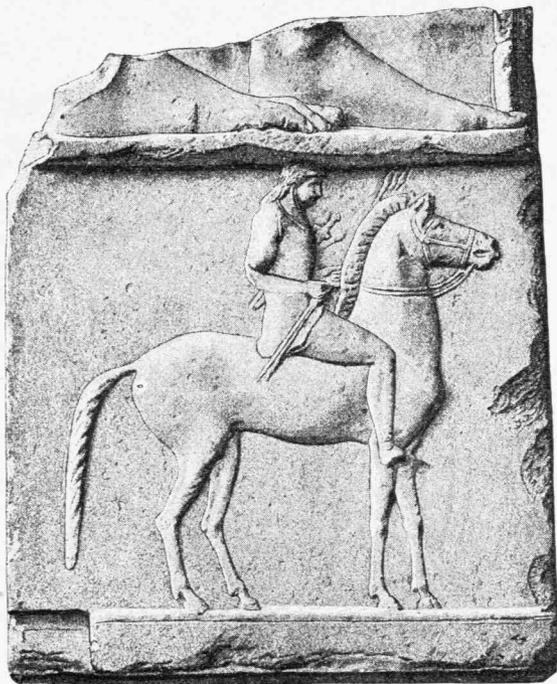

μόνον τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ θὰ κριθῶσιν ἄξιοι μεγάλης ἐκδουλεύσεως καὶ τῆς χάριτος, ὅτι συντέλεσαν εἰς ἐργασίαν μέλλουσαν νανοίξῃ ἐντελῶς πρὸς γνῶσιν τοῦ ἐλληνικοῦ βίου καὶ τῆς ἐλληνικῆς τέχνης πηγὴν, ἥτις δὲν ἔχει μέχρι τοῦδε γνωσθῆ ἱερακῶς ».

Τὴν δὲ ποικίλην ἐργασίαν τὴν ἀπαιτηθεῖσαν πρὸς συντέλειαν τοῦ ἔργου καὶ παρασκευὴν τῆς δημοσιεύσεως καὶ μόνου τοῦ τμήματος τῶν ἀττικῶν ἀναγλύφων, εἰς ὃ ἕνεκα τῶν μεγάλων δαπανῶν ἠναγκάσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ περιορισθῆ ἡ βιενναῖα Ἀκαδημία, δεικνύει ἡ ἐν τοῖς δικαίαις αὐτῆς εὐχαριστηρίοις παράξουζις πολλῶν ὀνομάτων ἐκ διαφόρων κύκλων. Αἱ κυβερνήσεις καὶ ἀρχαί, ἡ διπλωματία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη, αὐτὴ ἡ προθυ-

Στήλη τοῦ ἐφιππου νεανίου

μία ἰδιωτῶν βρεκτῶν καὶ πρακτικῶν ἐχρειάσθη νὰ συμπράξωσιν. Ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἡ γενικὴ ἐφορεία τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τὸ γερμανικὸν ἀρχαιολογικὸν ἱνστιτούτον μετὰ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας κ. Kosjek καὶ ὁ πρῶτον νομισματογνῶμων κ. Ἀχιλλεὺς Ποστολάκκας, ὁ μακαρίτης Lolling καὶ τὸ βιβλιοπωλεῖον Βίλμπεργ, ὁ φωτογράφος Κωνσταντῖνος Ἀθανασίου καὶ πλείστοι ἰδιῶται ἀξιοῦνται ἐν ταῖς ἐχθήσεσι τοῦ Conze ἰδίως μνεῖας εἰς συντέλειαν εἰς τὸ μέγα ἔργον, οὗ τὸ πρῶτον τεῦχος χάριον μετὰ τοιαύτην πολυπόνον ἐργασίαν ἠδυνήθη νὰ παραδώσῃ ὁ Conze εἰς τὴν δημοσιότητα τῷ 1890. Ἀλλ' οἱ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους ἐργασθέντες, οἵτινες καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήθησαν ἄξιοι νὰ μνημονευθῶσιν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ἔργου ὡς συνεργάται τοῦ Conze, εἶνε ὁ Ἀδόλφος Michaelis, ὁ Ἀχιλλεὺς Ποστολάκκας, ὁ Ροβέρτος von Schneider, ὁ Ἐμμανουὴλ Loewy καὶ ὁ Ἀλφρέδος Brückner.

Γ'

Τὸ ὅλον ἔργον προῦπελογιόσθη εἰς δέκα καὶ ὀκτὼ τεύχη εἰς σχῆμα τέταρτον, ὧν ἕκαστον ἀποτελούμενον ἐξ εἰκοσιπέντε πινάκων καὶ κειμένων ἀναφερομένου εἰς αὐτοὺς, ἐκδίδεται περίπου καθ' ἑξαμηνίαν. Ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν τευχῶν θαυξήθη μόνον ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβῆ τοῦτο ἀναγκαῖον ἕνεκα νέων εὐρημάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δημοσιεύσεως.

Πρόκεινται δὲ ἤδη πέντε τεύχη, περιλαμβάνοντα ἐν ὄλῳ 125 πίνακας, ὧν 117 συναποτελοῦσι τὸν πρῶτον τόμον τοῦ ἔργου μετὰ 130 σελίδων κειμένου, ἐν αἷς περιγράφονται 616 ἀνάγλυφα, παρέχονται δὲ καὶ τινες εἰκόνες.

Τὸ πλῆθος τῶν σωζομένων ἐπιταφίων ἀττικῶν παραστάσεων θέλει περιληφθῆ πλήρες εἰς ταύτην τὴν δημοσίευσιν, ἐκδιδόμενων οὐ μόνον τῶν ἀναγλύφων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπὶ ἄλλως λείου λίθου διὰ χρωμάτων ἐξωγραφημένων εἰκόνων.

Θέλει δὲ περιλάβει ἡ συλλογὴ τὴν ὅλην γνωστὴν καὶ δι' ἀτύτων, ὡς εἶδομεν, κόπων συλλεχθεῖσαν ὕλην ἐν ὅλοις τοῖς σωζομένοις ἀντιτύποις, καὶ δὴ μέχρι τῶν χριστιανικῶν χρόνων. Τὰ δὲ χριστιανικὰ ἐπιτάφια μνημεῖα δὲν θέλουσι περιληφθῆ εἰς ταύτην τὴν συλλογὴν. Ἡ ἐξάφρεσις δὲ αὐτῆ εἶνε λυπηρὰ μὲν, ἀλλ' εὐλογος. Οὐ μόνον ἡ τέχνη παρακμάζει τότε πλέον, ἀλλὰ καὶ ἡ ὅλη ἐκτέλεσις εἶνε διάφορος καὶ τὰ σύμβολα εἶνε νέα καὶ μικρὰ μόνον ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀττικῶν ἀναγλύφων παρουσιαζόμενον κόσμον. Εἶνε μὲν κοινὸς ὁ θάνατος, ἀλλ' ἡ ἀντίληψις αὐτοῦ μετεβλήθη οὐσιωδῶς διὰ τῆς νέας θρησκείας, καὶ αἱ παραστάσεις ἀπορρέουσιν ἀπὸ νέων ὄλων ἰδεῶν. Τὴν δὲ θλιψὴν ἐπὶ τῇ παραλείψει τῆς διὰ τὸν μεσαιωνικὸν ἡμῶν βίον ἄλλως ἀξιολόγου ταύτης σειρᾶς τῶν χριστιανικῶν ἐπιταφίων μνημείων μετριάξει πῶς ἡ προσοχὴ ἦν περὶ ταῦτα κατέβαλον μέχρι τοῦδε δύο κυρίως ἐρευνηταί, ὁ ἐπ' ἐσχάτων ἐν Ἱεροσολύμοις θανὼν Ῥώσος ἀρχιμανδρίτης Ἀντωνῖνος καὶ ὁ Γάλλος καθηγητὴς Bayet. Ἀλλ' αἱ δημοσιεύσεις τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εἰσαγωγὴ μόνον καὶ παρόρμησις μελλούσης ποτὲ συλλογῆς τῶν χριστιανικῶν μνημείων ἀναλόγου πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς βιενναῖας Ἀκαδημίας ἐπιχειρηθεῖσαν ἐκδοσιν τῶν ἀρχαίων ἀττικῶν ἐπιταφίων ἀναγλύφων. Τοιαύτη δ' ἐκδοσις, ἐνδιαφέρουσα εἰδικώτερον ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐπεχειρεῖτο ποτε ἐν Ἑλλάδι καὶ ὑπὸ Ἑλλήνων.

Προκειμένου δὲ πλῆθους πολλοῦ μνημείων, οἱ ἐκδόται τῶν ἐπιταφίων ἀττικῶν ἀναγλύφων ἐν τοῖς πρώτοις ἔδει νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς προσηκούσης αὐτῶν κατατάξεως ἐν τῇ ἐκδόσει. Ὡς πρώτη δὲ διαίρεσις ἐπεβλήθη ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἡ χρονολογικὴ. Κατενεμήθησαν λοιπὸν τὰ μνημεῖα εἰς τρεῖς μεγάλας διαίρεσεις, πρῶτον μὲν μέχρι τῶν περσικῶν πολέμων, δεύτερον δὲ εἰς τὰ ἀπὸ τῶν περσικῶν πολέμων μέχρι Δημητρίου τοῦ Φαληρέως καὶ τρίτον ἀπὸ τούτου μέχρι τῶν χριστιανικῶν χρόνων.

Καὶ τὴν μὲν πρῶτην τάξιν τῶν μνημείων παρέχει ἡ ἀρχαιοτρόπος ἀττικὴ τέχνη, μετ' ἧς συμβαδίζει